

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GOJNA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilaški račun št. 841.652. TELEFON števil. 1197.

Nesoglasja v politiki naših Italijanov.

Dosedanji cesarski namestnik v Tirolu, baron Schwartzenu, je odpozvan in nič se še ne ve za gotovo, kdo mu bo naslednik. Ta krep centralne vlade je silno ozlovoljil italijanske politike. Tej nevolji so dali italijanski poslanci izraza v interpelaciji, ki so jo poslanci Malfatti in tovariši vložili v včerajšnji seji zbornice poslancev. Iz te interpelacije domnevamo, da italijanski poslanci vidijo v odpozvanju namestnika Schwartzenua čin, sovražen Italijanom. Interpelacija očita centralni vladi, da se je uklonila pred „ulico“. Tako? To je zanimljivo. Zato si dovoljujemo vprašanje: pred katero „ulico“? Nu, interpelacija daje odgovor tudi na to vprašanje, pravi namreč, da je vlada odpozvala tirolskega namestnika na ljubo razgrajenem, ki so v mesecu novembru v Wilenu razdeljali italijansko fakulteto.

Kar trdijo italijanski poslanci, utegne biti resnično. Skoro gotovo je tako. Ali nam se zdi, da so gospodje Malfatti in družba ravno s to interpelacijo zopet enkrat pokazali vso mizerijo politike avstrijskih Italijanov? V tej interpelaciji tožijo in rekrimirajo gospodje, ker se centralna vlada uklanja pred istimi sediteži, s katerimi so isti italijanski gospodje sicer vedno v zelo prijateljskih razmerah in v zavezništvu.

V Wilenu je stala bivša italijanska fakulteta in Wilen je predmestje mesta Inomost. Inomost pa je nemško, zelo nemško, radikalno nemško mesto. Nemške so bile torej pesti, ki so rušile italijansko fakulteto v Wilenu, ki so počenjale grde vandalčne čine na škodo italijanskega kulturnega zavoda. In iste nemške glave so bile — kakor? — trde gospodje Malfatti in tovariši — ki so izsilile iz centralne vlade čin, ki je silno vzlovoljil Italijane. Italijani občutijo torej odpozvanje namestnika Schwartzenua kakor sovraženo, proti njim naperjen čin. Ob enem so pa tudi na jasnem, komu se imajo zahvaliti, da jim je vlada storila ta afront... Nemcem!

Po tej interpelaciji italijanskih poslancev bi pa mogla italijanska javnost, bi mogel ves razsodni svet predložiti istim italijanskim poslancem in italijanskim prvacom sploh dobro zasoljeno interpelacijo, ki naj bi zahtevala popasila: kako morejo z rekriminacijami radi edipoklicanja namestnika barona Schwarzenaua edino le Nemcem na ljubo, kako morejo se svojimi tožbami, da se jim je le radi nemškega sovražstva dogodila sedanja huda krivica, spraviti v soglasje tisto večno zavezništvo z Nemci, ki se vleče kakor rdeča nit po vsej praktični politiki njihovih? Da, da, tudi včerajšnja interpelacija barona Malfattija in tovarišev nam razodeva — kakor smo že rekli — vso mizernost politike naših Italijanov, tiste politike, ki omahuje iz protislovja v protislovje in ki ni nikdar v notranjem so-

glasju sama s seboj niti od jutra do večera! Danes na pr. rekriminira baron Malfatti radi nemškega sovražstva in nemške nevstrpljivosti, ki jim demolira celo kulturne zavode, a ni še minolo dvakrat sedem dni, odkar so somisljeniki barona Malfattija beračili v Trstu za — nemške glasove, sklicevaje se na sorodnost svoje in nemške kulture!! Ali niso ti gospodje — mimo grede rečeno — tržaški gospodje najkrukeje užalili italijansko kulturo s tem, da proglašajo nje sorodstvo s tisto kulturo, katere sinovi so v Wilenu doprinali vandalične čine in rušili — italijansko fakulteto?

V tem je mizernost italijanske politike, da vedno omahuje med dvema ekstremi: med interpelacijami proti nemškemu sovražstvu in med — lovom za nemško naklonjenostjo!

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

DUNAJ 30. Po končani debati je zbornica odklonila češke nujne predloge glede revizije ustave ter je nadaljevala razpravo o vladni predlogi zaradi povišanja pokojnin državnim uradnikom. Zbornica je v drugem in tretjem čitanju vsprejela predlog ter je potem po kratki debati v vseh čitanjih vsprejela tudi predlogo glede povišanja penzij vdov starega štala.

Prihodnja seja dne 24. aprila.

Nova rusko-japonska vojna?

List „Strona“, ki ga izdaja prof. Kovalovski, je priobčil razgovor z nekim visokim dostojanstvenikom, ki je izjavil, da se ima te spomladi pričakovati novo rusko-japonsko vojno. Japonska da gotovo zasede severni del otoka Sahalina, potem primorske kraje in dele Kamčatke, a Rusija napove vsled tega vojno. Tudi list „Novoje Vremja“, ki je drugače v zelo tesnih odnosih z vlado, je zopet spravljal na površje vprašanje o rusko-japonski vojni.

Dogodki na Ruskem.

Odstop ministra vojne mornarice?

Kakor poročajo iz Petrograda, je stališče ministra vojne mornarice, Birilova, omajano radi tega, ker je prerano kaznoval admirala Nebogatova. Naslednik Birilevu postane baje podadmiral Dikhop.

Cesarevič oboel.

„Wien. Allg. Zeitung“ poroča iz Petrograda, da je cesarevič nevarno oboel za škrlatino.

Generalni guverner finski odstopi.

Generalni guverner Finski, tajni svetovalec Gerhard, se več ne povrne na svoje mesto. Kakor poročajo iz Petrograda bo njegovim naslednikom imenovan general Sarubajev.

Volitve za državno dumo v Podoliji.

Iz Odese javljajo, da so bili v 6 okrožnih mestih v guberniji Podolski izvoljeni vo-

lilnimi možmi Židje. V Besarabiji je zmagal kandidat konstitucionalnih demokratov, v Sebastopolu socialni demokrat Uzor in demokrat Sipjagin, nečak nekdanjega ministra.

Drobne politične vesti.

Srbski svečeniki na katoliškem bogoslovju. Beligradski metropolit Dimitrij je predložil srbskemu ministru za bogočastje, da se dva gojenca, ki sta izvršila rusko bogoslovno akademijo, pošljeta na državne stroške na katoliško bogoslovno fakulteto. Minister je ta predlog odobrila in tako pojde omenjena dvojica na katoliško bogoslovno fakulteto. Med srbskimi svečeniki jih je že mnogo, ki so izvršili bogoslovne fakultete v inozemstvu.

Tudi tirolski deželni zbor bo sklican. Z Dunaja poročajo da namerava vlada sklicati tudi tirolski deželni zbor, ki se je v jeseni brez uspeha razšel, in mu predložiti deželnozbornsko volilno reformo.

Vprašanje zarotnikov v Srbiji je stopilo v odločen stadij. Vprašanje bo rešeno na način, da bo iz vojaške službe odpuščen več del častnikov, ki so se aktivno vdeležili zarote dne 11. junija 1903. Zarotniki se podvržejo pod pogojem, da se sočasno upokoji dvakrat toliko njihovih nasprotnikov. V vladnih krogih menijo, da bo omenjeno vprašanje rešeno tekom meseca aprila.

Slavnosti v Rumunski. Dne 26. t. m. je slavila Rumunska petindvajsetletnico, odkar je bila proglašena kraljestvom. Dne 20. aprila t. l. bo štirideset let, odkar je rumunski narod s plebiscitom izvolil princa Hohenzollerna, sedanjega kralja Karola, svojim knezom.

Domače vesti.

Imenovanje. G. dr. Ivan Prijatelj je imenovan asistentom dvorne knjižnice na Dunaju v X. činovnem razredu.

Imenovanje v finančni službi. Carinski asistenti Anton Vida, Fran Boschi in Albert Zahn so imenovani carinskimi oficijali v X. činovnem razredu.

Zmaga naše okolice. Volitev v V. okraju se je vršila popolnoma mirno in dostojno. Ze dosti pred 9. uro zjutraj je bilo zbrano pred voliščem v Trebčah lepo število volilcev in med njimi tudi oni, ki so bili imenovani od političnega društva „Edinost“ kakor zaupniki v volilni komisiji. Sploh v vsej vasi je bilo zelo živahno. Volilci iz vseh vasi V. volilnega okraja so prihajali trumoma v Trebče, da izvršijo svojo sveto pravico in izpolnijo svojo narodno dolžnost. Občudovali smo veliko starih in celo bolehnih mož, ki so tudi hoteli storiti svojo dolžnost. Posebno tem-le se je pristrčno čestitalo od strani ostalih volilcev. Glasovalo je 320 volilcev; od teh je bilo oddanih za našega kandidata, g. Iv. Goriupa, 241, za kandidata nasprotnikov pa 83; bele glasovnice so bile 4, in na druga imena dve. Še predno je pred-

sednik komisije proglasil ta izid, je zaoril v dvorani in zunaj na cesti gromoviti „živio!“

Na to so se podali narodni volilci v društveno krčmo, kjer se je razvila prav lepa zabava.

Vsi so bili neizrečeno veseli in so si čestitali med seboj na lepi zmagi. Da bo zmaga naša, na tem ni dvomil nikdo. Bali smo se le, da nasprotnik dobi več glasov, kajti znano je bilo, s kakimi sredstvi se je agitiralo v nasprotnem taboru in koliko se je tam popilo. Nekateri so se dali zares zaslepiti a mnogo je bilo takih volilcev, ki so nam izročili svojevoljno volilni listek, izpodbujeni z imenom nasprotnega kandidata, (ki so ga bili dobili od dotičnih agitatorjev) in šli so potem in volili za našega!

Zastonj je bil torej trud in trošek nasprotnih naganjačev. Menda bodo enkrat umeli, da v naši okolici ni več kruha za njih zobe.

Odposlanec-odbornik pol. društva „Edinost“, g. dr. Josip Abram, je v kratkem, o navdušenem govoru pozdravil zavedne volilce in jim čestital na lepi zmagi. Povdarjal je, da so oni zopet enkrat pokazali sveto, da se zavedajo svojih narodnih dolžnosti in da hočejo, da tržaška okolica ostani slovenska (kakor je bila od nekdaj) ter da hočejo imeti svojim zastopnikom moža narodnjaka in sposobnega zastopati interese svojih volilcev in Slovencev sploh. Napis je končno zavednim volilcem se željo, da tudi ostala mala četica zaslepljenecv spozna v kratkem, kdo da jim v resnici dobro hoče! Hrabri pevci slavni pevskih društev „Primorec“ iz Trebč in „Slovan“ iz Padrič so pri tej priliki prav izborno prepevali razne narodne in umetne pesmi ter so vžili vsestransko odobravanje od mnogoštevilnega občinstva. Slava vrlim volilcem in vsem drugim ki so pripomogli do zmage!

Se nekaj. Predno zaključimo, nam je v dolžnost, da se še posebej hvaležno spomnimo moža, ki je tudi to pot — kakor vsikdar, kakor ga zove narodna dolžnost — neutrudno deloval za našo stvar ter sel na roko volilcem z nasvetom in vspodbujevalno besedo. To je naš g. Jos. Urbančič posestnik v Bazovici. Čast mu!

Maščevanje g. Mauronerja. G. Mauroner je v svoji sveti jezi — ker je minolo nedeljo ostal v „trombi“, — zabranil prehod preko svojega posestva, dasi je bil ta prehod doslej odprt slehernemu meščanu in okolčanu. Zabranil je tudi pobiranje suhih drv in stelje, kar so do sedaj domačini pobirali v Mauronerjevem gozdiču!

So pač nizki ti „veliki“ — liberalci!!

Predsednik višega sodišča v Gradcu dr. Avgust vit. Pietreich je že nastopil svoje mesto. Na pozdrav predsednika Walterja je izjavil, da bo vodil višje sodišče v duhu svojih prednikov Waserja in Gleispacha. (Z

— Naj ti bo v zdravje! je odgovorila Isa naglo in je, pogledavši Stanka od strani in sramožljivo, prišla vedrico in odhitela naglo v mlin.

Stankov pogled jo je spremljal, dokler se ni izgubila v mlinu. Čudno čustvo mu je obvezelo sree; zganilo se je, kakor se nikdar poprej v življenju. Skočil je pokoncu.

— Pojmo! je rekel osvobodencema in se spustil po brdu doli. Ko je sel mimo črkvonika, se je ozrl na mlin. Tam pa je iz stare joha pogledala zlatolasa glava Isina. Gledala je za njim, ali v isti hip se je bil obrnil tudi on. Mladenicu je zaigralo sree in kri mu je udarila v obraz. Isa pa se je skrila za joho in si z rokama zakrila zažarjeni obraz.

Solnce je zašlo za goro, a v dveh mladih srcih se je kakor skozi jutrnjo meglo začelo porajati solnce sreče, solnce sladke ljubezni...!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman **Avghusta Šenoe**. — Nadeljeval in dovršil **I. E. Tomić**.

Prevel **M. C. Š.**

— Borba je prenehala, ali se je lizal plamen okna „popovskega turna“ in se je prijelal že strehe.

— Gasimo ogenj! je zapovedal Živan. Vode sem! Rešimo, kar se rešiti da.

— Kaj? je zakričal mesar Vašaš — mi kaj bi reševali njihovo imetje, ta osinjak, ki nam dela toliko hudega! — Ne, bratje, porimo do temelja to proketo gnezdo!

— Da, da, poderimo! je kričalo meščanstvo.

— Mir! vam zapovedujem! je zapovedal Živan gromko. Ali tako slušate prvi dan mo-

jega sodnikovanja. Vi hočete podreti ta stolp. A kaj dosežete s tem? Kapitelj si zgradi drugega, močnejega, ker ima to pravico od kralja; a vi boste morali vrhu tega plačati tudi škodo. Vidite, to boste imeli od svojega neumnega besnila. Ali ni plemeniteje, ako se pokažemo kakor ljudje in da prepričemo škodo, pa bilo tudi na sovražnikovem imetju? Ali uvidjate sedaj, bratje? Ali me boste ubogali?

— Hočemo! Hočemo! čul se je odgovor najprej osamljenih glasov, a potem splošno, jednodušno. Meščani so uvideli, da je njihov sodnik prav imel in da plemenito misli. Ljudje so se lotili dela, so privlekli vode, donesli vrče ter jeli gasiti ogenj, grozeči, da požre „popovski turn“.

Solnce je zapadalo. Niz brdo griško, proti mlinu Ivana Zlatobradiča, so stopale tri osebe. Stanko je to in osvobodjenca, ki sta ga spremljala. Mejem, ko so Gričani gonili Ka-

pitelje, je ležal on skrit za grmovjem na strmini. Sedaj je došel k sebi in se je polagoma pomikal niz brdo proti domu.

— Vode mi dajte! Žejem sem! je rekel Stanko možema, videči, da neko dekle nosi proti mlinu na glavi vedro z vodo.

— Hej, dekle! je zaklical osvobodjenec. Daj, v imenu božjem vode ranjencu!

Dekle se je usmili, pristopilo in ponudilo vedrico Stanku, ki je bil sel na velik kamen. Ta deklica je bila Isa.

Stanko je nagnil vedrico in začel piti, a v tem mu je padlo oko na cvetočo deklico, ki je — sramožljivo povešaje oči — držala vedrico.

Mladenec se je oddahnil in prosil se vode. Pil je in opazoval krasno dekletce... a to je zažarelo v obrazu od srama... Ta vojak mlad in lep, da ga je milota gledati... kje je dekle, ki ne bi je to vznemirilo?

— Bog ti poplačaj, dobra deklica! je rekel mladenec blagim, pri njem nenavadnim glasom.

drugimi besedami: nadaljeval se bo zistem, ki favorizuje vsenemsko mišljenje med sodnimi uradniki, ki sistematično in z železno brezobzirnostjo krši jezikovne pravice Slovencev v zasneženih državnih temeljnih zakonih, in ki je skrajno pristranski proti slovenskim sodnim uradnikom tudi v personalnem pogledu).

Žalostni glasovi iz Materijske občine! (Dopis.) (Dolje.) Vas Brezovica leži v prijazni dolini. Na južni strani vasi se razprostira veliko in lepo rodovitno polje, ki teče mimo njega potok. Iz vasi vodi pot proti „Brinšci“. To je hribček, na katerem stoji danes lepa kapelica po zaslugi in prizadevanju g. župnika L. Normalija. Nedaleč od poti, kakih 40 korakov je velika jama, imenovana „Brinšca“, globoka okoli 80 m, a nje premer na vrhu iznaša okoli 35 m.

Nedaleč „Brinšce“ leži vasica Rožice. Iz te vasi je prišel dne 20. t. m. neki mož v Brezovico v prodajalno nakupit potrebnih reči. Njemu je tudi ugajala pijača, posebno pa žganje in „dušca“ si ga je prišlo obilo privoščil. Okrog 7. ure zvečer napotil se je proti domu — dobro „korajzen“. Ko je prišel na vrh, izgubil je revež pravo pot, zavil je na levo in šel ravno v — jamo. Njegovi doma niso slutili nič slabega, mislili so, da se je zamudil v Brezovici. Ko pa so v jutro videli, da ga ni doma, začeli so ga iskati, ali vse iskanje je bilo zastoj: očeta niso mogli najti. Ker le ni bilo nesrečnega od nobene strani, zbrala se je soseska skupaj dne 24. t. m. in šli so ga iskat. Posrečilo se je nekaterim, da so ga zapazili na dnu „Brinšce“. Takoj se je razširil glas da v jami leži človek.

To pa je izvedelo tudi orožništvo v Materiji in orožniški stražmešter g. Klemenc se je podal takoj na lice mesta. Nekateri so hoteli takoj dvigniti nesrečnega iz jame. Ker pa je videl Klemenc, da bi se lahko prigodila še kakšna nesreča, prepovedal je ljudstvu, dokler ne pride komisija. Torej je revež moral čakati do ponedeljka jutro, to je dne 26. t. m. O, kako žalostno je bilo videti: ob robu jame mala mizica, z belim prtom pogrnjena, na njej križ, poleg križa lučica in blagoslovljena voda...!

V ponedeljek ob 9. uri jutro je prišla res komisija, a s komisijo tudi g. učitelj Čeh iz Slivij v lesto „Slov. pl. društva“.

Ob 9. in četrt uri je vrgel gosp. Čeh lesto v jamo in zatem se je podal v jamo on in z njim neki mladenič. Ko je g. Čeh prišel do mrliča, oblekel ga je v vreče (gosp. Čeh moral je sam delati, ker pomočnik njegov se je bal mrliča) in zavil v rjuho. Ko je mrliča navezal na vrh, dal je znamenje in pričeli so vzdigovati gori. Truplo so privlekli skoraj že na vrh, ali, o nesreče: vrh se je drsala ob ostri steni, pretrgala in mrlič je padel nazaj v jamo! Gospod Čeh je imel zopet mnogo opravila, predno je truplo navezal na lesto, ker na samo vrh ni hotel vezati več. Ko je dovršil delo, prišel je na vrh in pričelo se je zopet vleči. Dokler je truplo viselo v zraku, je dobro slo: ko pa je prišlo med skalovje, se je vdalo in ni hotelo več ne gori ne doli. Kdo pojde sedaj odmakniti truplo izmed sten?! Ker se je vsakdo bal, moral je g. Čeh zopet v jamo, ali ne po lestvi, ampak navezal se je na vrh in spustili so ga doli. Ko je stvar rešil, privlekli so gosp. Čeha na

vrh in potem so začeli vleči mrliča. Nekoliko časa je šlo, ali zopet se je vdalo, in gosp. Čeh je šel zopet na isti način odmakniti truplo. Naposled so ga vendar privlekli do pod vrh jame, ali, o groza! vrh je počila. Sreča, da je lešva še nekoliko držala. Ni preostajalo drugega, nego da se je gosp. Čeh zopet spustil do mrliča, mu privezal drugo vrh na noge in posrečilo se je vendar končno, po štiriurnem delu, postaviti mrliča na vrh. Ko se je gosp. Čeh spuščal po vrvi v jamo, je ljudstvo, ki ga je bilo mnogo okoli jame, utihnulo in bledele od straha radi neumnega gosp. Čeha. Da ni njega, ne bi bil pokojnik prišel tako hitro iz jame. Vsa hvala gosp. Čehu na njegovem mučnem in trudopolnem delu. — Pokojnik je imel lobanjo razbito, rebra polomljena in zapičena v pljuča, jetra srce. Prenesli so ga v mrtvašnico, kjer je g. zdravnik iz Podgrada, dr. Bilek, preiskal truplo. Cenjeni čitatelj si bo mislil, da ljudstvo tukaj nima nikakega reda, nikakega zakona. O ne! Po vseh krčmah v naši občini visi nekaj „policijski red“. Koliko pa je krčmarjev, ki se v resnici držijo tega reda! Z mirno vestjo morem reči, da ga ni niti enega!!! Krčme so odprte vse noči in toči se vino in žganje. Nasledke tega pa so nam živo v spominu. Občina pa naj poskrbi, da se jama „Brinšca“ dobro ogradi, kajti to je bil že sedmi človek, ki je našel grozno smrt v njej. Gospod urednik! Marsikaj se bi trebalo spraviti v javnost. Ali za sedaj mi ne dopušča čas. Prosim vas, da bi mi tudi v naprej odprli predale „Edinosti“, da se naša javnost bolj seznani z razmerami, v katerih živimo. J. a l o v s k i.

V povišanje hrvatsko slovenske kulturne vzajemnosti na glasbenem polju razpisuje „Glasbena Matica“ v Ljubljani svoto 100 K kakor čisti prebitek prekrasnega hrvatskega koncerta v Ljubljani, ki ga je priredilo hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ dne 11. novembra 1905. častno nagrado za novo, dobro, hrvatsko ali slovensko, izvirno, še ne objavljeno skladbo, moški ali mešan zbor. koncertne vrednosti brez vsakega instrumentalnega spremljevanja (a capella) v hrvatskem ali slovenskem jeziku.

Partiture skladb, katere tekmujejo za razpisano nagrado naj se pošiljajo „Glasbeni Matici“ v Ljubljani ali upravnemu odboru hrvatskega pevskega društva „Kolo“ v Zagrebu v zaprtem kovertu z motom pripisanem na partituri brez skladateljevega imena najkasneje do 1. septembra 1906.

Ime skladateljevo naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi priloženem pismu, na čegar kovertu je zapisan isti od skladatelja izbrani moto.

Došle skladbe bo ocenjevala v ta namen sestavljena jury hrvatskih in slovenskih glasbenih strokovnjakov. Jury sestavita vzajemno društvo „Kolo“ in „Glasbena Matica“ v Ljubljani. „Glasbena Matica“ izda oni zbor, (skladbo), kateri jury prisodi nagrado, v tisku. Da se osigura absolutna nepristranost presojevalcev in odstrani vsak možni predsodek ali eventualni upliv vsled znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošiljajo lastnorodno pisanih partitur.

„Domači zdravnik“. V Kopru je prišel izhajati list: „Domači zdravnik“, časopis za negovanje zdravja, vzgojo otrok in zabavo.

svet. S tem je bilo seveda neizmerno laskano samoljubju poljskega šlahtiča in ožen je bil pogašen. Ali samo za kratko dobo. Zopet je vplamtel, ko smo se dotaknili poljsko-ruskega vprašanja. Plemenitaš je bil, kakor sem opazil med pogovorom, veleposestnik iz okolič Varšavske. Bil je goreč Poljak in fanatičen rusofob. Mož je bil razdražljiv, čustven in občutljiv, kedar je šlo za njegovo domovino. Njegovo navdušenje se je stopnjevalo. Konečno niti reagiral nisem na njegova izvajanja, dobro vedoč, da bi bilo brezuspešno in neprijetno. Se svetim zanosom in v samozavestju slave in minulosti svojega naroda je plemič vznešeno povzdigoval svojo domovino. „Da imamo mi Slovenci tako oduševljene branitelje svojih pravic!“ se mi je vzbujalo v duši. „Vi ste brat Slovan, in vidim, da dobro umete poljski: poslušajte, prijatelj mladi, kaj poje naša pesem o naših sovražnikih — pri tem se je plaho ozrl po verandi, ki je vsled pozne ure bila že precej prazna ter izustil tiho: „V Varšavi bi me zaprli!“ — potem pa je intoniral svojo bojovno pesem, ne da bi bil pričakal našega soglasja. V krepkem baritonu je odmevalo:

Z dyment pozarów, z kurzem krwi bratniej do Ciebie, Panie, bije ten głos.

Skarga to straszna, jek to ostatni

Izdajatelj in urednik lista, ki bo izhajal 20. vsacega meseca, je g. Jan Okič-Jereb v Dekaniji. List stane na leto 2 kroni.

Prva številka obsega 14 strani ter prinaša med drugim nastopno vsebino: Negovanje zdravja spomladi. Kako moramo živeti, da dosežemo visoko starost v zdravju in snagi? Bolni živci ali nervoznost. Naravno zdravilišče na Slovenskem. Ozdravljenja.

Pozor na „Škrata“, ki izide danes! V današnji številki se „Škratov“ kronist bavi z volitvami v okolici minole nedelje in izlazi z propadlimi kandidati neslavne „Cikorijske“. Primerno kroniki prinaša „Škrat“ na prvi strani podobe šest propadlih „cikorijskih“ kandidatov, na zadnji strani pa lepo sliko: Pogreb „Cikorijske“. Za nosilci korakajo propadli kandidati: Mauroner, Angelj, Nichetto, Turek, Štolfa, Stukler in Kumar, za njimi pa caplja rojanski avtokandidat, ki je vjel le 5 glasov. Naj nikdo ne pozabi kupiti „Škrata“, ki stane le 10 stotink.

Gad je pičil blizo Reke 50-letno Ano Surina, ki je v četrtek delala na svojem vrtu. Prepeljali so jo v bolnišnico, a težko da okreva.

Grozna smrt. V Beljaku je prišel med dva železniška voza kurjač Ludvik Kehl iz Maribora. Suvallnika sta ga zgrabila in stisnila, da je bil na mestu mrtev.

Grozen samomor. Kmetica Ivanka Mastinol, stanujoča v Kjadinu št. 70, je šla včeraj predpoludne okoli 11. ure iz mesta domov preko griča sv. Alojzija. Ko je prišla preko onega prostora, kjer tamošnji fantje prirejajo vsakoletni semenj (šagro), jo je prevzela groza: zagledala je človeka, ki je z vrvo okoli vratu in ves krvav visel na nekem drevesu. Poklicala je druge ljudi in ti so takoj obvestili policijo in zdravniško postajo ter obenem sneli obešenca z drevesa.

Kmalu so prišli funkcionarji policije in zdravnik se zdravniške postaje, a temu poslednjemu ni preostajalo drugo, nego konstatovati smrt nesrečnega in pa način, kako si je sam zadal smrt: najprej si je bil z britvijo prerezal vrat, a potem se je bil obesil. Britve so tudi našli v travi, par korakov od drevesa, na katerem je nesrečnej visel. Policijski funkcionarji so pa preiskali samomorilčeve žepke, v katerih so poleg 70 kron denarja, zlate ure in verižice, našli tudi raznih papirjev, iz katerih so pomeli, da je bil samomorilec 40 letni trgovec Herman Heine, stanujoči v lastnem dvorcu v Vrdeli št. 914: dvorec je znan pod imenom Botacin.

Nesrečnej se je bil oženil še le pred štirimi meseci, a bodoči teden je bil namenjen podati se v neko zdravilišče, ker je grozno trpel za nevtrastenijo.

Vdovo so obvestili o nesreči, ki jo je zadela, in na njeno zahtevo je bilo truplo nesrečnega moža prenešeno na dom.

Krvav pretep mej dvema regnicolima. 28-letni zidar Atilij Rossi, doma iz Gorgo del Monte v Italiji, in 40-letni podajec Ptolomej Lupetti, doma iz Pesaro, ki je tudi v Italiji, sta delala skupaj na gradnji neke hiše v ulici sv. Cecilije. Včeraj predpoludne sta imela oba opravila z vzdavanjem neke cevi. Pri tem delu sta se pa sprla, ker je eden njiju hotel tako, a drugi drugače.

od takih modłów bieleje włos, my juz bez skargi nie znamy śpięwu wieniec ciernowy wróś w naszą skroń: wiecznie jak pomnik Twojego gniewu sterczy ku Tobie błagalna dłoń! Ileżto razy tyś nas nie smagał, A my nieznayci ze świeżych ran znowu wołamy: on się przebłagał, bo on nasz ojciec bo on nasz Pan! I znowu ustajem w ufnosci szczerzi, a za Twą wolę zgniata nas wróg i śmiech nam rzuca jak glaz na pierś: „a gdzie wasz ojciec a gdzie wasz Bóg!“

Kar jih je bilo poznih gostov še na verandi. Arija je bila prekrasna in Poljak se je pokazal izbornega interpreta. Ko je dovršil, mu je živo oko rahlo oroselo. Čutil se je tako osamljenega v svoji velkopoljski navdušenosti, da ga je bilo skoro sram. Soprog in hči nista bili prevzeti tiste velike navdušenosti; vse je kazalo, da sta rusofilki, njo sem celo smatral za Rusinjo.

Oznanjala se je že pozna ura. Bili smo poslednji gostje na verandi. Na zapadu, izza alabasterskih sten snežnikov je gorel rdeč žar, obetajoči nam za jutri lep dan. Poslovili smo se in si obljubili, da jutri skupaj obiščemo gledališče. —

Slednjič je Rossi Lupettija pahnil, a ta je pograbil kladivo ter z istim na vso moč udaril Rossija po glavi, na kar je Rossi pal na tla, a Lupetti pobegnil.

Pozneje je Rossi šel sam na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik podelil najnujnejšo pomoč, mu obeval glavo — ranjen je bil na levi strani nad ušesom — in mu svetoval iti takoj v bolnišnico, kar je Rossi tudi storil. V bolnišnici se je pa njegovo stanje zelo poslabšalo in ko je bil sinoči naš poročevalec v bolnišnici, so mu tam dejali, da težko da bo Rosi preživel noč.

Lupetti ni še aretovan.

Sin, aretovan na zahtevo očeta. 15 letni Ivan S. je bil aretovan na zahtevo svojega očeta Karola, ki je trgovec z ogljen. Oče je pa dal sina aretovati zato, ker mu je isti ukradl zlato verižico in par uhanov, vredno vse skupaj kakih 50 kron. Poleg tega pa sumi oče, da je njegov sin na njegovo — namreč očetovo — ime vzel pri tovarni Faber 460 kg. takozvanih „briquets“, ter jih prodal in denar zavrnil.

Prijavljene tatvine. Orlando Cillia, ki ima svojo mirodilnico v ulici del Belvedere št. 18, je prijavil včeraj na policijo, da mu je neznan tat ukradl cel snop bičev, vrednih 15 kron.

— Ivan Gnot, lastnik hiše, ki jo grade v ulici Luigi Ricci, je prijavil včeraj na policijo, da mu je neznan tat ukradl zimsko suknjo, vredno 80 kron. Šel je bil gledat kako napreduje zidanje njegove hiše in se tam slekel ter suknjo obesil na zid. A ko je hotel suknjo zopet obleči, je ni našel več.

Društvene vesti in zabave.

Plesni odsek „Tržaškega Sokola“, vabi danes zvečer vse brate in njih cenjene prijatelje na zaključek rednih plesnih vaj.

Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi vabi na IV. redni občni zbor, ki bo dne 31. marca 1906. ob 8. uri zvečer v prostorih društva „Ilirija“ II. Spalena ul. 20. Slovanski gostje dobrodošli!

Književnost in umetnost

K programu Ondříčkovega koncerta

3. A. Dvořák: „Koncert“ za klavir in orkester, op. 38, mol. Dvořák (1841. 1904.) je poleg Smetane najimenitejši češki skladatelj in pripoznano zavzema sploh eno najprgdnjih mest v svetovni glasbeni literaturi. V njegovem koncertu za klavir in orkester začenjajo vijole in cello takoj glavni tema, kateremu sledi orkestralna predigra, ki se pianissimo izgublja, nakar klavir začenja s figuracijami in ponavlja glavni tema v drugem tonovem načinu z različnimi izmenami. Nato uvajajo godala daljno misel, ki jo klavir takoj ponavlja in prepleta z raznimi figuracijami. Godala prinašajo zopet drug tema v mirnejšem tempu, začenja se izdelanje imenovanih raznih temat z nekaterimi večjimi orkestralnimi medigrami in z nekaterimi kratkimi odsekanimi akordi konča I. stavek. II. stavek začenjajo godala, podpirana po rogu in pozneje po lesenih pihalih; potem ponavlja klavir isti tema in ga dalje razvija v raznih figuracijah, ob čemer ima orkester mestoma nasprotno melodije v jako efektni instrumentaciji.

Zarkih pogledov se je mlada Poljakinja poslovila od slikarja. Morda se ji je v srečo vzbujala slutnja bodoče sreče? Morda jej je govoril notranji glas, da pod temi razmršenimi kodri snuje in ustvarja velik talent, morda jej je velel naravni nagib, da v njem bije srce mehko in dobro, srce umetnika — Slovenca? Ah, sorodne si duše spaja trenutek prvega poznanstva z demantnimi vezmi!

Vzbudili so se mi spomini prešlih dni. Ali nisem že te družbe videl nekje? Niso li to znani obrazi? In poljsčina, ali mi ni še le pred par dnevi donela na uho? — V Monakovem razstavi slik: ona slika, ki sem jo občudoval, ali ni bila prodana? In one besede vratarjeve: „Kupila jo je neka poljska rodbina za 400 marek!“ — Ali sem jih že pozabil?

V.

Nastopilo je krasno poletno jutro. Ob 8. uri pričena predstava. Daleko na okoli se razlega grom topičev, ki naznanjajo začetek igre. Že ob jutranji zori odmeva godba po vasi, povzdigajoča svečanostni dan. Iz stolpa visokih lin vabijo zvonovi k božji službi. Pred novo zidanim gledališčem se že na vse zgodaj odigrava pestro vrvenje. Naposled se se umirili vsi ti tisoči in pokaže možnarjev se razdonoval. Prišel je svečanostni trenutek.

PODLISTEK.

V izarskih Atenah.

(Memoire v vengu popotnih utrinkov).

Spisal **Franjo Krašovec.**

IV.

Tako smo dolgo prav neodkritosrčno koketirali in koketirali je šele prestala ter sem naletel na oster odpor, ko sem izrazil mnenje, da se mi ipak milozvočnost poljskega jezika ne dozdeva tako samonikla ter sem izrazil rahel dvom, da-li nazalni glasi, ki so največji stebel milozvočnosti poljsčine, da-li ti glasi niso imitacija francoskih nosnikov? Francoska kultura je našla pri Poljaki mnogo dostopa, zakaj bi ne bili Poljaki sprejeli od Francozov, kar imajo slednji v svojem jeziku lepega? Poljaki so že od davnih časov nagibali na zapad in izmed Slovanov so bili najdovzetnejši za uplive zapadne Evrope. Bila bi se vnela ostra debata, da ni moj rojak spretno in diplomatično posegel vmes, rekši, da je vendar Siemiradski eden prvih svetovnih slikarjev, da Sienkiewicza občuduje ves

taciji. Ves stavek je polen nežnosti: na nekaterih mestih pa vendar ves orkester prinaša temeljni tema v „grandiosu“, toda ritmiški premenjen. Po raznih figuracijah dospe klavir k trilkom v visokih oktavah, mej tem ko godala, vrteč se od zidov gori, diatonski postopajo, in stavek se konča z d-durnim akordom, ki ga vzdržijo lesena pihala Dvojak sklepe navadno vsako svojo večjo skladbo z veselo plesno obliko, in tako tudi tukaj v finalu (zadnjem stavku) takoj začenja klavir sam, v poskočnem ritmu, ki ga pozneje orkester prevzame, in potem klavir uvaja glavno misel. Poslednje ponavlja orkester, pri čemur se vedno oglašajo prvotni ritmični motivi. Tako se dospe k drugi misli, ki jo zopet igra klavir sam, na kar se ista oglašuje v orkestru s spremljevanjem klavirnih figuracij. Četudi je plesni ritem priprost (kakor od nekdaj s kmetov), vendar se obe misli pojavljata v finem kontrapunktnem izdelanju in raznih, različno instrumentovanih oblikah. Proti sklepu se temeljni ritem s prvo mislijo oglašuje samo še deloma in finale konča v fortissimo g-duru. Kakor „Škotska fantazija“ tako tudi ta skladba zahteva čelga umetnika, ki mora globoko premisliti najmanjše podrobnosti; in potem je tudi zaradi soglasja z orkestrom treba temeljitega študija, kajti Dvojakovi koncerti niso samo bravurne igravke, marveč globoko zamišljene, dragocene skladbe, pri katerih je orkester samostalen činitelj. Zato se morejo podobna dela le redko proizvajati.

4. A. P. I. Čajkovskij: „Serenada melancolique“, za gosli in orkester. Čajkovskij (1840.—1893.) je dandanes najbolj proslavljeni in svetovno priznani ruski skladatelj: posebno priljubljeni sta njegovi krasni operi „Eugenij Onegin“ in „Pikova dama“. Serenada „melancolique“ označa že sam naslov; sladka melanholijska preveva vso skladbo. Po kratkem uvodu začenjajo sologosi na g-struni otožno melodijo z originalnim spremljevanjem orkestra; nato se preide k drugi perijodi, iz katere se razvija strastna medigra, kakor da bi se solo-gosli upirale ali puntale proti drugim instrumentom in narobe; in za tem se dospe h kulminaciji, k najvišji točki, s katere solo-gosli stopajo navzdol v energičnih četrtinah, in po kratki kadenci se vrača prvi tema: melanholičen, kakor je bil začetek, je tudi zvršetak.

4. B. J. Raff: „Perpetuum mobile“, za gosli in orkester. Raff (1822.—1882.) je jako nadarjen in posebno v instrumentalni glasbi plodovit nemški skladatelj. „Perpetuum mobile“, ki se bo v Trstu tudi v prvi izvajal, je zadnji stavek iz Raffove „Suite“ za gosli in orkester v g-mol. Začenjajo ga rogov, trobente in timpane (pavke) s fortissimo d-dur akordom, godala posnemajo nato hitro drugo za drugim prvi tema, in po tem kratkem uvodu nastopijo solo-gosli s temeljnim ritmom, najprej samo v odlomkih kasneje pa v enako hitrem tempu začenjajo drugo tema, kateremu sledi drugi tema: v tem se posebno godala udeležujejo hitrega tempa solo-goslij. To se ponavlja na dominantni in ko so se vsi instrumenti zvrstili, nastopa vseobsejna gradacija in stavek se konča v fortissimu.

(Pride se.)

Od desne in leve stopa zbor, kakih 30 oseb, v starinskih oblekah in krasnih barvstih plaščih. Pod zlatimi diademi se bliste vitolasi kodri devic. Oči tisočev so vprte na oder. Brezglasno in v najlepšem redu odstopa zbor po dovršenih točkah. Gledalec je zadržan: petje in nastop zborovodje, te naravne in neprisliljene kretnje živih podob klasične lepote; tu pričinja vhod v Jeruzalem. Komaj sem se začudenja oddahnil, že se v daljavi začujejo hosana-klice: iz ozadja se bližajo mase judovskega naroda, ki so spremljale Krista na svetno nedeljo v Jeruzalem. Ves oder predstavlja dve ulici v Jeruzalemu in ob strani kise Anasa in Pilata in skozi ulice se pomikajo šarene množice ljudstva. Navdušenje ljudstva, počasi se bližajoče hosana-vpitje, razgrinjanje oblek, mahanje oljkinih vej — to vzneta neopisne utise; človeku se zdi kakor v snu. Množice naroda, ki je v njih zastopani otrok in stari, od osivelega patriarha do malega dečka, neprestano vsklikajo: „Hosana, hosana Davidov sin!“ — Utisi zmagujejo in omamljajo: hotel bi zapopasti šlo v celoti, rad bi opazoval pojedine skupine in osebe, ali — tu se prikazuje mila in ponižna postava oboževanega Preroka.

(Pride se.)

Razne vesti.

* **Vzroki sedanjega mraza.** Astro-nomi menijo, da je v zadnjih dneh temperatura tako naglo padla in da je na mnogih straneh zemlje padlo obilno snega radi tega, ker se je na zapadni strani solnca pojavila velika pega.

* **Potres.** V Ustiki na otoku Siciliji je bilo v četrtek zopet čuti močne potresne sunke. Prof. Zona meni, da se bo potres ponavljal. Ljudstvo je prestrašeno. Mnoge družine so odpotovale.

Koledar in vreme. Danes: Spomin 5 ran; Mojmir; Hotena. — Jutri: Hugo, škof; Mu imir; Vuga. — Temperatura včeraj: ob 9. uri popoldne + 8° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Brzjavne vesti.

K umorstvu na prefektu Redvan paši. CARIGRAD 30. Radi umorstva na prefektu Redvan paši je bilo skupno pregnanih 52 členov obitelji, razun tega vsi posli. Pregnanstvo je izreklo posebno sodišče.

Potres na otoku Ustica.

RIM 30. Vlada je ukazala, da se ima izprazniti otok Ustica. Čuti je še vedno potresne sunke. Učenjaki menijo, da se otok pogrezne v morje.

PALERMO 30. Danes je z Ustiche došel semkaj parnik s 371 kaznjenci. Kaznjence so odvedli v jetnišnico. Na Ustichi slišijo še vedno potresne sunke.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 30. Državni zbor je v pomenskem glasovanju s 127 proti 110 glasom odobril plačo državnega tajnika v novo ustanovljenem držav. kolonialnem uradu. 12 poslancev se je glasovanja vzdržalo.

Princ in princesinja Valeška.

KAIRO 30. Princ in princesinja Valeška sta s svojega potovanja po Indiji dospela semkaj in sta se podala v palačo kediva.

13 delavcev našli živih v rudniku v Courrieresu.

LENS 30. Danes zjutraj so iz jame 11. izvele 13 se živih rudarjev. Blokirani so bili v jami od dne, ko se je pripetila katastrofa. Hranili so se od živeža, ki so ga imeli seboj njih ponesrečeni tovariši in od ovs, ki se je nahajal v hlevih rudnika. Trinajst se jih počuti dobro, akoravno so bili zaprti v jami skoraj tri tedne. Eden je bolan.

LENS 30. Trinajst delavcev, ki so ostali živi, so danes zjutraj ob 7. uri potegnili iz jame. Delavci, ki so gasili požar so ravno hoteli iz jame, ko so videli, da se jim približuje 13 povsem shujšanih ljudi, ki so se komaj pomikali. Njihov voditelj je dejal, da prihajajo iz jame III. v Mericourt, kjer so bili zaprti nad dvajset dni. Preživele rudarje so z veliko previdnostjo spravili iz jame. Ravnateljstvo rudnika in zdravniki, ki so bili telefonično pozvani, so se reševanja vdeležili. Rešeni rudarji so le težko prenašali dnevno svetlobo; so jako oslajbljeni, vendar se počutijo razmeroma dobro.

Odvede se jih v bolnišnico, kjer se jih bo najskrbneje negovalo. Skoraj vsi rešeni so odgovorili na vprašanja, ki se jih je stavilo, ter pripovedovali, da so se hranili od živeža njihovih ponesrečenih tovarišev ter od ovs, ki so ga našli v nekem konjskem hlevu. Rudar Memy, ki je bil ves čas, kar so bili zaprti, voditelj svojih tovarišev, je neprestano zahteval vesti od svoje rodbine. Rešenim so po žilici dajali mlečne kave, ki so jo zamogli pa le težko požirati. En mlad vlačilec ne more ničesar užiti, ker vrže užito hrano takoj zopet iz sebe. Bolnišnica je bila polna ljudi, ki so se ponudili za postrežnike, samo da zamorejo videti rešene. Zdravniki so pa zaukazali izprazniti dvorane ter so si pridržali najpotrebnejše osebe. Orožniki puščajo v bolnišnico le člene rodbin rešenih rudarjev.

LENS 30. V vsej okolici vlada zaradi rešitve 13 preživelih rudarjev, ne 14, kakor se je v začetku poročalo, velika razburjenost. Sorodniki in prijatelji rešenih prihajajo v velikih množicah k jami v Billy-Montigny. Imena rešenih rudarjev lete od ust do ust in vsak bi jih rad videl, v nadi, da bi od njih zvedel, ako so v jami zaprti še drugi živi rudarji.

Govori se, da se sliši klice na pomoč drugih rudarjev, ki se jih tudi kmalo reši.

PARIZ 30. Doslej so nabrali za ponesrečene rodbine katastrofe 3 milijone frankov.

LENS 30. Zdravniki, ki so rešene preiskali, so izjavili, da se je bati, da isti vsled zavijanja lesu, ovs, pokvarjenega mesa itd. obole na kužni mrzlici. Vendar se zdravniki nadejajo, da jih ohranijo na življenju. Izvseh strani rudniškega okrožja prihajajo velike

množice ljudi, ki se nadejajo, da se bo našlo v jami še druge ponesrečene pri življenju. Eden rešenih si je na dan eksplozije, padši na svetilko, poškodoval eno oko. Ker ni rana bila tekom 20 dni obvezana, je silno otekla. Preživeli izjavljajo, da so izlasti trpeli mnogo radi mraza, spali niso prav nič: vedno so iskali kak izhod. Zdravniki so morali okna dvoran zagrniti, ker ne morejo rešeni prenašati dnevene svetlobe. Med rešenimi in njihovimi rodbinami se vrše ginjeni prizori.

LENS 30. Potem ko je Memy jokaje objel svojega očeta, je pripovedoval nastopno: Vsled eksplozije silno prestrašen, je zbežal, da bi si poiskal zavetja, ob tem je pa nalezl na kup 50 mrličev. Posrečilo se mu je priti do konca rova, kjer je našel svojih dvanaest tovarišev, ki so zbežali v neki kot svojega rova. Bili so obupani, ko so slišali, da je zasut sam Memy, v katerem so mislili najti svojega rešitelja. On jih je tolažil in osrčeval. Tako so ostali v tem rovu osem dni. Memy ni nikdar pozabil naviti svoje ure, tako da so vedno vedeli za dnevni čas. Vsem je primanjkovalo živeža, jedli so zemljo in lubad lesu, nahajajočega se v rovu, sploh vse, kar so našli. Zaman so v temi v sredi razvalin in mrličev iskali izhoda iz svoje zagate, v kateri so bili zaprti. Nekega večera so prišli do nekega konjskega hleva, v katerem so našli oves, od katerega so se hranili dva dni. Jedli so meso nekega poginolega konja, ki je že smrdelo ter so iz svojih steklenic pili vodo pomešano s svojo lastno vodo. V zadnjih dneh so se razdelili v tri skupine, da bi našli izhod. Sinoči so začuli svež zrak. Tedaj so se pomikali dalje do mesta, kjer so jih danes našli.

PARIZ 30. Poročilo o čudni rešitvi rudarjev je provzročilo tukaj veliko radost. Ob enem se hudo graja ravnateljstvo premogovnika. Zatrjuje se, da bi se bilo lahko rešilo več rudarjev, ako bi se bilo z rešitvijo takoj začelo z vso energijo.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 30. (Petr. brz. ag.) V borznom posloplju se je včeraj sestal kongres, obstoječ iz 85 volilcev, ki so izvolili 12 členov v državni svet, ki zastopajo trgovino in obrtnijo.

Witte ostane na svojem mestu.

PETROGRAD 30. Kakor zatrjujejo v verodostojnih krogih, ostane Witte, ki vživa zaupanje carjevo, na svojem mestu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 29. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.11—19.14, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.55—240.75, Francija K 95.75—95.90, Italija K 95.70—95.85, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska e notna renta K 99.20—99.50, ogrska krona renta K 93.55—93.85, italijanska renta K —, kreditne akcije K 671.— 673.—, državne železnice K 673.5 — 675.25, Lombardi K 115.50—115.55, Lloydove akcije K 700.— 710.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 149.— do 1.1.—, Srbske — do —, Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.50	100.45
„ „ srebru	100.55	100.50
Avstrijska renta v zlatu	117.40	117.45
„ „ v kronah	99.40	99.50
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	89.25	89.50
Ogrska renta v zlatu 4%	111.55	111.70
„ „ kronah 4%	93.40	93.6
„ „ 3 1/2%	84.50	84.60
Akcije nacionalne banke	165.50	165.00
Kreditne akcije	669.90	670.50
London, 10 Lstr.	240.45	240.4
100 državnih mark	117.37 1/2	117.37 1/2
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.15	19.14
100 ital. lir	95.75	95.70
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 99.05, italijanska renta 105.—, španski exteur 94.57, akcije otomanske banke 61.—. Menjice na London 251.20.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombard —, unificirana turška renta 93.57, avstrijska zlatna renta 99.80, ogrska 4% zlatna renta 94.—, Länderbank —, turške srečke 144.5, parizka banka 15.70, italijanske meridionalne akcije 767.—, akcije Rio Tinto 16.80. Vzdržava.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 90.1, srebru 30.—, Lombardi 5 1/2%, španska renta 94.3, italijanska renta 104 1/2, tržni diskont 3 1/2%, menjice na Dunaju — stalna.

Tržna poročila 30. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.02 do K 16.64, rž za april K 13.54 do 13.56, vsa za april K 15.48 do 5.59 koruza za maj K 13.58 do K 13.60. Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje omejeno, tendenca vzdržana — Prodaja 12.000 meterskih stotov, nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. — Vreme: lepo, mrzlo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec —, za maj 34 1/2, za september 39 1/2, za december 40.—. Stalno. — Kava Rio navadna loco 39—41, navadna realna 42—43, na vadna dobra 44—46.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bo doče doba e. Stalno, nespremenjeno, za 1. stotnik znižanja. Prodaja: 1000 vreč.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 47.25, za maj 47.50. Mirno. London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh. Mlačno.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za marec 16.75, za april 16.70, za maj 16.90, za junij 17.—. — Mirno. — Vreme: lepo.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, za april 15.50, za maj-junij 15.50, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90, za april 24.90, za maj-junij 23.90, za maj-avgust 23.55 (stalno). — M ka za tekoči mesec 29.95, za april 30.25, za maj-junij 30.60, maj-avgust 30.60 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 58.25, za april 57.50, za maj-avgust 59.75, za sept.-dec. 60.25 (stalno). — Spirit za tekoči mesec 40.—, za april 40 1/2, za maj-avgust 40 1/2, za september-dec. 36 3/4, trdnol. — Sladkor surov 88 1/2 usov nov 21.3, —22.— (mirno) bel za tekoči mesec 25 3/4, za april 25 1/2, za maj, avgust 26.—, za oktober januar 26 3/4, mirno), rafiniran 57.—57.50 — vreme: oblačno.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 28 in 29. marca:

Fran Ondriček, virtuoz, PRAGA; Henrik Hilferdunga, agent, ČERNOVICE; Da id Lavoslav Spitzer, uradnik, ZAGREB; Francšek Buličič, svečenik, SIBENIK; Alojzij Urbančič, trg., Bače; Henrik Frankl, trg. ec DUNAJ; Ivan Milčič, trgovec, SESLIAN; Henrik Paltzl, trgovec, GRADEC; Dinko Dušan, uradnik, PULA; A. olf Misner, trg. agent, DUNAJ; Leopold Prudil, lekarnar, ZNOJNO; Herman Sattler, tovarnar, GRADEC; Ivan pl. Pramerstein, zasebnik, TOLMIN; Da id Navazansky, trg. agent, BRNO; Josip Basch, trg. agent, DUNAJ.

Društvo „Narodni dom“ v Trstu

priredi

jutri 1. aprila 1906

Veliki koncert

pri katerem se bo produciral svetovnoznani

virtuoz **ONDRIČEK**

s svojim spremljevalcem slovečim

pianistom gosp. **FAMERO.**

Začetek ob 8. uri zvečer.

CENE:

Vstopnina v pritičje (stojšča) . . . po K 1.60
na galerijo (stojšča) . . . „ K 1.—
Sedeži I.—VII. vrste z vstopnino . . . „ K 4.—
„ VIII.—XIII. „ „ „ „ K 3.—
„ XIV. in XV. „ „ „ „ K 2.—
„ na galeriji „ „ „ „ K 2.—
Lože brez vstopnine . . . „ K 12.—

Opomnja. Vstopnice in listki za sedeže se dobivajo pri vratarju glavnega uroda.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni osebna poznanost Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“, „Edinosti“. Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODELEK“ informacije edino le, če bo pismu priložena znakma za odgovor.

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furiansko in brisko. Ivrstna kulinja. Priporoču se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželno sodišče). Ceni brez konkurence. — Svoji k svojim!

Nasproti pokopališča sv. Ane (Škedenj št. 604) odda se v najem stanovanje takoj: dve sobi in kuhinja 373

Soba mala, meblirana, se odda v najem v ulici Cecilia 3. l. desno. 374

Proda se elegantna oprava meblirane sobe — bicikli, citre, moška plesna obleka. Več pove „Edinosti“.

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsa koropjo popravila kakoršne si bodi ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262) (Dalje na IV. strani.)

Akviziterje

sprejema pod jako ugodnimi pogoji

banka „Slavija“

Tozadevne ponudbe pošiljati je Generalnemu zastopniku banke „Slavije“ v Ljubljani

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Bistvena cenik brezplačno in franke

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst, razpošilja kavo, riž, olje.

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vsi let njih dobah v zalogi Josipa Dolžiča ulica Sorgente 7, telefon 1465. (27)

Superior je najboje voščilo za čevlje. Prašajte po njem v vseh prodajalnicah. Tovarna V. Pippan - Trst - ul. Caripson št. 2 (263)

Kuharica, Nemka, ki je že služila v kaki restavraciji ali gostilni I. reda in ki ima dober spravek, se išče za restavracijo v Dalmaciji. Pisemne ali ustne ponudbe sprejme. Inse ratni oddelk Edinosti. (600)

Lovski pes (zajčar) mlad, se proda radi od-potovanja. Naslov pove „Inse ratni oddelk Edinosti“. (601)

Proda se pod ugodnimi pogoji cela oprava za izdelovanje sodavice: stroj, steklenice, in zaboji najosrejšega sistema. Ponudbe sprejema Lotro Rogelj posestnik na Vrhniki. (384)

Na prodaj je več malih in velikih hiš v Rojano. Skokljki in v Barkovj h. Nad rojansko cerkvijo je na prodaj 80 štirjskih sežnjev sveta, tam blizu pa 200; cena nizka. Posjila na menice ali vknjižbe se hitro preskrbujejo. Naslov pove „Edinosti“. (517)

Ivanka Doreghini
TRST. — Ul. Madonnina št. 8
VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.
Popolne spalne in obedovalne sobe.
Moške obleke na izbero.
CENE UGODNE.
Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

GORISKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gospodarska ulica št. 7., II. nadst.
v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %
Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpo-vedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.
Posojilo: na vknjižbo po 1/2 %, na varščino ali zastavo in na menice po 6 %
Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113382. — Hranilne vloge 1.554.989.13. — Posojila 1.570.810.39 — Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101.01.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar
Telefon št. 79.

FILIP IVANIŠEVIĆ
zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporočam slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica Zudeeche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste

Vsak dan sveža jajca
kakor tudi prve vrste
štajerske perutnine in divjačine
Karl Kumar Trst, ul. delle Acque 20

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.
Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kafe Centrale).

Velik izbor francoskega šampanca, penecih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. — Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(proj. Jeal)
ulica Nuova 24 (prilicje)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvaška zavarovalna zadruga

„Croatia“

stojča pod pokroviteljstvom slob. in kralj. m. sta Z grab sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in streli po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavoju — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasni a.

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
CORSO šte. 1

Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe ob-h spolov, ki bi plele na naših strojih prirost h tro delo vse leto doma — Ni treba zaati n čes oenost

škodi nič in blago prodamo mi.

— Družba pletilnih strojev za domače delavce —

Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Pet-ské náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanillo 13-15

Authorised School of Languages

učí moderne živeče jezike od p ofesorjev dotičnega materin-ga jezika. Trgovin-ska korespondenca. Kom-linirana metoda. B. brezplačna poja-nila daja autorizovana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadst.

Pozor! **Važno za vsakega brez izjeme.**

Opozarja se vse one osebe, koje si nameravajo vkupiti za jesen in zimo obleko za moške in dečke, površnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo obiskati velikansko zalogo v dobroznani

prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata 1.

VIKTOR PISKUR.

Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene.

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga, barvanega in črnega in zadnje novosti.
POSEBNOST: obleke za zaročence.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročila za obleke.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Rad 100 sob. — — — — — Komfort prve vrste.

POPOLEN IN BOGAT IZBOR

oblek, sukenj, ulstrov, površnikov, ranglan, kostumov in kožuhov
== po izredno ugodnih cenah ==
v velikem skladišču

ALL'UNIVERSO

trg Carlo Glodoni šte. 1

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Piazza Caserma šte. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4 %.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poselne hranilnični račun 816.004.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsekosi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojavnika daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga

dovršenih oblek

za
moške, dečke in otroke.

Specijaliteta

finih črnih oblek.

VELIKA IZBERA

delavskih hlače K 2.40

extra-močne vrste 4.—

Pazite na tiskot naslova

Francesco Kalasch

ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

ulica Arcata 9, vogal ulice del Sapone

Pojdite vsi v

trgovino z obuvalom

GIACOMO GIACCOZ

Piazza Rosario št. 5 (nasproti cerkve sv. Petra)

Zaloga obuval izdelanih v lastni delalnici za otroke, ženske in moške. Sprejema naročila po meri po takih cenah, da se ne boji tekmovanja.

Podpisani priporoča si občinstvu svojo
zalogo dalmatinskega vina

nahajajočo se

v ulici Torre bianca št. 45

in gostilne

ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71

v katerih toči dalmatinska vina naj-bolje vrste

Ante Dvornik

trgovec z vinom.

Alla città di Trieste

ulica Torrente TRST

prodajalnica izgotovljenih oblek

z lastno krojačnico.

Priporoča se cenjenim odjemalcem radi konkurenčnih cen in radi točno izvršenega dela izkušenega krojača.

Nova prodajalnica klobukov

David Osmo

v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, razno vrstnih kap za moške in ženske.

Brez konkurenčne cene.

DROGERIJA Josip Zigon

ul. Caserma 4

Izbor drog, barv, čopičev, pokostil, parafumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljena sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen)

in vlečane (Lager)

pivo

v sodčeh in v buteljkah, kakor tudi

kvaza

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler

vedno sveže kisle vode

po umernih cenah

in

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti šte. 10.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.